

Izzivi in priložnosti za vključevanje varnosti in zdravja pri delu v univerzitetno izobraževanje – Povzetek poročila

Uvod

Bodoči inženirji, arhitekti, zdravstveni delavci ter poslovneži in direktorji bodo morali v svojem poklicnem življenju upoštevati vidike varnosti in zdravja pri delu. V tem poročilu (1) in primerih, ki jih vključuje, je prikazano, da se pri vključevanju varnosti in zdravja pri delu v univerzitetno izobraževanje v primerjavi z drugimi ravnmi izobraževanja pojavlja več izzivov. Vendar primeri dokazujejo tudi, da se ukrepi za vključevanje varnosti in zdravja pri delu v univerzitetno izobraževanje sprejemajo na različnih področjih in na različne načine. Poleg tega primeri kažejo, da je glede na okoliščine mogoče uporabiti različne pristope in izkoristiti različne priložnosti.

Izzivi

Pomembno je, da se zavedamo nekaterih izzivov v zvezi s postopkom vključevanja varnosti in zdravja pri delu v univerzitetno izobraževanje.

Ti izzivi vključujejo:

- potrebo po partnerstvih s posameznimi univerzami, fakultetami in profesorji;
- prepričevanje profesorjev o pomembnosti izobraževanja o varnosti in zdravju pri delu;
- visoke obstoječe zahteve in pritiske med dodiplomskim študijem;
- pomanjkanje ustreznega izobraževalnega gradiva o varnosti in zdravju pri delu za univerzitetno raven;
- uvajanje praktičnih in aktivnih učnih metod za varnost in zdravje pri delu v učno okolje, v katerem prevladujejo teoretične učne metode;
- način nagovarjanja večjih skupin;
- pomanjkanje pedagoškega osebja na univerzitetni ravni, ki ima strokovno znanje o varnosti in zdravju pri delu in/ali je izurjeno za dejavno in sodelovalno učenje;
- izmenjavo izobraževalnih virov v kulturi intelektualne lastnine, kjer je močno uveljavljena tradicija varovanja informacij;
- dolžino obdobja, ki lahko preteče, preden se spremenijo učni načrti;
- pomanjkanje sredstev za razvoj in zagotavljanje izobraževanja o varnosti in zdravju pri delu na univerzitetni ravni v primerjavi s šolsko ravni, vključno s financiranjem pilotnih projektov;
- razvoj novih povezav na ministrski ravni, če so za šole in univerze odgovorna različna ministrstva;
- stalno potrebo po izboljšanju kulture varnosti in zdravja znotraj univerz.

Spremljevalni dejavniki, ki olajšajo vključevanje

Zdi se, da nekateri spremljevalni dejavniki lajšajo vključevanje varnosti in zdravja pri delu v univerzitetno izobraževanje.

(1) Poročilo: Vključevanje varnosti in zdravja pri delu v univerzitetno izobraževanje: <http://osha.europa.eu/en/publications/reports/tewe09007enc/view>.

Dejavnost vključevanja je verjetnejša:

- na področjih, kjer nacionalna zakonodaja o varnosti in zdravju pri delu nekaterim poklicnim strokovnjakom, kot so strokovnjaki v gradbenih projektih, nalaga posebne odgovornosti;
- če so zahteve glede usposabljanja varnostnih tehnikov določene v zakonodaji in vključujejo univerzitetni študij;
- če obstaja študijski oddelek za varnost in zdravje pri delu; to je verjetneje na tehničnih univerzah;
- če ima organ za varnost in zdravje pri delu ali organ za varstvo pri delu vlogo usposabljanja, ki lahko vključuje pomoč univerzam;
- na področjih, kjer ima univerza posebne naloge v zvezi z varnostjo in zdravjem pri delu, na primer za varnost študentov med laboratorijskimi vajami in praktičnim delom.

Dejavniki uspeha

V primerih so predlagani nekateri načini in sredstva za vključevanje varnosti in zdravja pri delu v univerzitetno izobraževanje. Na primer:

- najprej poiščite in **pritegnite nekaj dovezetnih posameznikov** in ustanov, s katerimi boste sodelovali;
- **sodelujte**; ne poskušajte uveljavljati svojih zamisli;
- **upoštevajte konkurenčne zahteve glede učnega načrta** in že obstoječe pritiske na dodiplomski študij;
- poučevanje o varnosti in zdravju pri delu omejite na nekatere **ključne vidike**;

- **vprašanja varnosti in zdravja pri delu vključite v predmete**, namesto da oblikujete ločene predmete, zlasti če so priložnosti za dodatne module zelo omejene;
- zagotovite **ustrezno izobraževalno gradivo o varnosti in zdravju pri delu**, ki je povezano s študijskim področjem, v katero se vključuje, in načinom poučevanja o tej temi;
- uporabljajte **konkretne primere** in poiščite načine za uvajanje metod reševanja problemov, **aktivnega učenja** itd.;
- zagotavljajte **pomoč profesorjem** pri učinkovitih načinih uporabe gradiva;
- **potrebo po dajanju varnostnih navodil** pri praktičnem delu izkoristite, da študentom predstavite širše sporočilo kulture preprečevanja;
- uporabljajte **e-učenje in elektronske vire**, s katerimi podprete in dopolnite poučevanje v predavalnici, ter zagotovite njihovo širšo razpoložljivost za učenje na daljavo;
- za motiviranje študentov omogočite, da študij **varnosti in zdravja pri delu prispeva h končnim ocenam** ali pridobitvi priznane diplome itd.;
- **pazljivo izberite pravi čas**. Univerza ali posamezni poklic mora biti pripravljen na uvajanje sprememb in vladati mora ustrezno ozračje. O začetku pogovorov na primer razmislite, kadar se spreminja učni načrt ali strategije v zvezi s prihodnjimi univerzitetnimi diplomanti;
- **s poklicnimi združenji razpravljajte** o univerzitetnih učnih načrtih;
- **raziščite partnerstva**: sodelovanje med univerzami, raziskovalnimi inštituti, varnostnimi organi, zavarovalnicami in industrijo;
- **pospešujte in spodbujajte pristop k varnosti in zdravju pri delu na ravni celotne univerze**, ki izobraževanje o varnosti in zdravju pri delu ter tveganju povezuje z ustvarjanjem varnega in zdravega delovnega/izobraževalnega okolja za vse zaposlene in študente ter jih dejavno vključuje v proces.

Osem dodatnih zamisli:

- vzpostavite **podatkovno zbirko za izmenjavo univerzitetnih učnih virov**;
- **kjer se izobraževanje o varnosti in zdravju pri delu delno že izvaja**, na primer zaradi zgoraj navedenih spremljevalnih dejavnikov, to uporabite kot podlago za splošnejše vključevanje varnosti in zdravja pri delu v druge fakultete;
- kjer **lokalna podjetja** sodelujejo z univerzami, jih spodbujajte k vključevanju varnosti in zdravja pri delu v njihove dejavnosti za študente (zagotavljanje predavanj, obiski ali zaposlovanje študentov);
- **uporabite izkušnje na področju vključevanja varnosti in zdravja pri delu v šolsko izobraževanje** in dobro prakso na področju usposabljanja mladih delavcev ter jih prilagodite univerzitetni ravni;
- izkoristite vse širšo uporabo „modularnega učenja“ in razvijte poseben **modul za varnost in zdravje pri delu**;
- **metode in vire poklicnega usposabljanja** prilagodite za uporabo na univerzitetni ravni;

- spodbujajte **delodajalce, naj znanje o varnosti in zdravju pri delu upoštevajo kot dejavnik pri zaposlovanju**;
- spodbujajte **poslovne šole, naj** v svoje raziskovalne in konferenčne programe **vključijo varnost in zdravje pri delu in gospodarsko produktivnost**.

Primeri praks

Ko je univerza v Salamanki v Španiji uvedla magistrski tehnični program o varnosti in zdravju pri delu, je izkoristila priložnost in vsem diplomantom na CD-ROM-u ali na internetu zagotovila nekaj osnovnih virov o varnosti in zdravju pri delu, pri čemer je pridobila podporo regionalne vlade.

Ameriški svet za nacionalno varnost za zagotovitev primerov za poslovne študije uporablja nagrado Roberta Campbella za odličnost pri poslovnih primerih, ki vključujejo varnost in zdravje ter gospodarsko produktivnost. Zmagovalne primere prilagodijo študijam primerov, ki jih uporabljajo najboljše poslovne šole, in sodelujejo s posameznimi profesorji, da bi jih spodbudili k uporabi virov.

V Združenem kraljestvu je laboratorij za varnost in zdravje, ki ga financira nacionalni organ za varnost in zdravje pri delu, sodeloval z univerzo v Liverpoolu, da bi elemente varnosti in zdravja pri delu vključil v dodiplomski inženirski program. To je vključevalo uporabo aktivnih učnih metod in študij primerov resničnih nesreč.

V Nemčiji obstajajo primeri, ko fakultete z več univerz sodelujejo v partnerstvu za združevanje znanja in virov z namenom razvoja in izmenjave virov za e-učenje (spletni program NOP-online in skupina KMR „Nevarne snovi v laboratorijskih vajah“).

Na tehnološkem inštitutu v Dublinu na Irskem varnostne službe vključujejo združenje študentov v sodelovalnem pristopu k zagotavljanju, da univerza izpolnjuje svoje obveznosti na področju varnosti in zdravja pri delu, ter spodbujanju kulture varnosti in zdravja pri delu.

V Franciji morajo študenti na natečaju Lacobus varnost in zdravje pri delu vključiti v načrte za projekte arhitekturne prenove. Pri drugih projektih v Franciji študenti inženirstva in arhitekture sodelujejo pri projektih.

Splošne ugotovitve

Končni cilj je napredovati k razvoju pristopa na ravni celotne univerze za ustvarjanje varnega in zdravega delovnega in poklicnega okolja skupaj z izobraževanjem o tveganjih. Ta pristop mora združevati upravljanje varnosti in zdravja pri delu za preprečevanje tveganj z ozaveščanjem ter razvojem znanja, veščin in varnega odnosa in ravnanja pri študentih in zaposlenih, vključno s profesorji ter tehničnim, upravnim in podpornim osebjem. Podpreti je treba prenašanje obstoječih primerov dobre prakse in ukrepov na univerzitetni ravni, pri čemer je nujna izmenjava zamisli in konkretnih orodij.

Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu

Gran Vía, 33, 48009 Bilbao, ŠPANIJA

Tel.: +34 944794360, faks: +34 944794383

E-naslov: information@osha.europa.eu

© Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu. Reprodukcijska je dovoljena ob navedbi vira. Printed in Belgium, 2010. Prevod opravil Prevajalski center (CdT, Luksemburg), na podlagi izvirnega angleškega besedila.

